

CHANNEL CLASSICS

CCS 41719

HAMLET PIANO TRIO

FRANZ SCHUBERT

Notturmo & Opus 100

HAMLET PIANO TRIO

Three world-class musicians join forces in a piano trio. All three have earned their stripes, both as soloists and as chamber musicians.

Serbian-Russian cellist XENIA JANKOVIC made her solo debut with the Belgrade Philharmonic Orchestra at the early age of nine. Two years later, she received a scholarship for the Moscow Conservatory. In Switzerland she continued her studies with Pierre Fournier en Guy Fallot, and in Germany with Navarra. In 1981, she made her international breakthrough by winning the prestigious 'Gaspar Cassado International Competition' in Florence. Her close collaboration with Sandor Vegh en György Sebők has further formed her, both as a musician and as a person. Jankovic performed as a soloist with esteemed orchestras such as the Philharmonia Orchestra in London, the radio orchestras of Berlin, Copenhagen and Madrid. She has also earned praise in recital, performing all over the world. In chamber music, she worked with such greats as György Sebők, Gidon Kremer and Andras Schiff. In 2004 she became a professor at the Musikhochschule in Detmold.

The Dutch Italian and Italian Dutchman PAOLO GIACOMETTI is known as a soloist playing both modern and period instruments. He has recorded many albums with great works and renowned orchestras. In 2004, he received his first Edison award for one of his albums from the eight-part Rossini project. As a chamber musician, Paolo is mostly known in combination with renowned musicians like Pieter Wispelwey, with whom he has formed a duo for a long time. But he also worked with Viktoria Mullova, Bart Schneemann, Janine Jansen and many other artists. György Sebők is one of the greatest sources of inspiration for Paolo's musical development. Every year, Paolo is present at the Musikdorf Ernen, where Sebők once founded his festival. Here is also where the idea came into being to form a trio with

Paolo Giacometti during recording session (photo Channel Classics)

Xenia and Candida. Since 2010, Paolo is a professor at the Robert Schumann Musikhochschule in Düsseldorf.

CANDIDA THOMPSON has been artistic leader of Amsterdam Sinfonietta since 2003, which under her leadership has developed into one of the most prominent chamber orchestras in the world, performing both in the Netherlands and abroad with soloists such as Murray Perahia, Thomas Hampson, Maxim Vengerov, Christianne Stotijn, Martin Frost and Gidon Kremer. Candida studied at the Guildhall School of Music with David Takeno. After graduating she continued her studies at the Banff Arts Centre in Canada. From a young age, Candida has played chamber music and worked with renowned musicians such as Isaac Stern, Bruno Giuranna, Frans Helmerson, Janine Jansen and Julian Rachlin. She also performed as a soloist in many concerts with the Chamber Orchestra of Moscow, the English String Orchestra, the Radio Chamber Orchestra, the Orchestra of the East and Camerata Nordica (Sweden). Recently, she performed in the Saturday matinee series of the Concertgebouw in Amsterdam.

SCHUBERT PIANO TRIOS

Since my adolescence Franz Schubert's Piano Trios have been between my absolutely favorite pieces of music. In my teens I was listening very much to chamber music recordings with cellist Pablo Casals from his festival in Prades or earlier with his piano trio.

Schubert Trios are specially moving because of the intimate conversations between the three instruments which touch such profound feelings like deep solitude, love, happiness, fear, mystery of death and many others. And then on the other side the symphonic dimension with the richness of tunes, characters and moods as well as the impressive duration of more than 45 minutes. Schubert's written dynamics in the E flat major trio are also extreme, reaching triple pianissimo and triple fortissimo.

It was fascinating for us as a piano trio to explore these different dimensions, characters, sound colors, dynamics, moods, atmospheres. As the Hamlet Trio we have performed this piece many times on modern instruments. But from the first moment a few years ago when we sat down to play it on the instrument of Schubert's time at Edwins Beunk's studio, with gut strings on our instruments and using classical bows, I could not wait to work more intensively together on the period instruments and make this recording in this wonderful atmosphere together with Jared Sacks, our recording producer.

Xenia Jankovic

Brilliant betrothal music

In the early nineteenth century Vienna was the leading musical metropolis of Europe. Yet Franz Schubert hardly played a significant role in it. So much of his music which we know and admire was very nearly unknown in Vienna. His compositions were played in a small circle of loyal friends and

Candida Thompson during recording session (photo Channel Classics)

family, where they were enthusiastically received and where Schubert himself usually presided from the grand piano. The lawyer Josef von Spaun, once a schoolmate and one of the composer's oldest friends, also belonged to this circle. When he betrothed, Schubert came up with his *Second Piano Trio in E flat major opus 100* and had it performed at Spaun's engagement party in January 1828.

It was one of the last compositions completed by Schubert, in November 1827, and also one of the few late works which he heard performed before his death. At Spaun's party it was played by the pianist Carl Maria von Bocklet, the violinist Ignaz Schuppanzigh and the cellist Josef Linke. Like Schubert's other Piano Trio (opus 99), with its length of nearly fifty minutes it is longer than most piano trios of the time. It would appear that, eight months after the decease of his so admired and dreaded fellow townsman Ludwig van Beethoven, he was out to present a work of substance. The *Piano Trio in E flat major opus 100* therefore occupies a special place in his oeuvre, and is clearly influenced by Beethoven. Not only did it feature on the programme of the only public concert of Schubert's music during his lifetime, but it was also his first work to be issued by a foreign publisher, Probst of Leipzig. Publication was delayed, however, and when the copies requested by Schubert finally arrived, the composer was dead.

The first movement begins resolutely and attracts our attention straight-away with the first and dramatically tinted theme, later to be succeeded by a lyrical second subject on the cello. The two themes undergo adventurous developments in very distant keys. The melody of the slow second movement in C minor was, as Schubert's comrade Leopold von Sonnleithner later reported, a Swedish folk song entitled 'Se solen sjunker' [The sun has set]. In the lively Scherzo we hear, in the fashion of Haydn, a canon between the three instruments. The finale is introduced by an alluring, dancing tune on the piano. Amid the colourful events of this movement frequent echoes

are heard of the melody from the slow movement. And of course, such exceptional betrothal music is not complete without a brilliant conclusion.

Discarded and rediscovered

Some of Franz Schubert's music – like the *Trout Quintet* or the *Ave Maria* – is heard time and again, while other pieces are hardly ever played. Even when the focus is on his chamber music, these extremes are evident. Of all fifteen string quartets, *Death and the Maiden* is played most, while others are true Cinderellas. The wonderful *String Quintet in C major* is played fairly frequently, and the two *Piano Trios* a little less. The present recording features a great rarity, the *Notturmo in E flat major opus post. 148 D897* for violin, cello and piano. Like much other chamber music, this piece was probably first played among Schubert's friends, or in his home, with the composer at the piano, his brother Ignaz or Ferdinand on the violin and father Schubert on the cello. Among the Schubert family the piece was known as the *Adagio in E flat major*. The publisher Diabelli fished it out of the composer's estate in 1844 and issued it under the fantasy name *Notturmo*. Today we know that it was written as second movement for the *Piano Trio in E flat major opus 100*, but then rejected by the composer himself. In its melodies and modulations Schubert's pioneering style in the nineteenth century is clearly recognisable.

Clemens Romijn

SCHUBERT PIANOTRIO'S

Sinds mijn jeugd behoren de piano trio's van Franz Schubert tot mijn meest geliefde muziekstukken. Al in mijn tienerjaren luisterde ik vaak naar de kamermuziekopnamen van cellist Pablo Casals die hij tijdens zijn festival in Prades en al eerder met zijn pianotrio maakte.

Schuberts Trio's raken mij vooral door de intieme conversatie tussen de drie instrumenten die diepe gevoelens beroeren zoals eenzaamheid, liefde, geluk, angst en het mysterie van de dood. Maar het zijn ook de symfonische elementen die mij aanspreken: de rijke melodieën, de karakters, de stemmingen en de lengte van bijna 45 minuten. Schuberts genoteerde aanwijzingen in het trio in Es majeur geven extreme uitersten aan: van driedubbel pianissimo tot driedubbel fortissimo.

Met het Hamlet Trio hebben we het werk al vele malen uitgevoerd op onze moderne instrumenten. Maar vanaf de eerste keer dat we rond de fortepiano van Edwin Beuk zaten, onze snaren verwisselden voor darmsnaren en onze strijdstokken voor klassieke stokken, wilden we meer en konden we niet wachten de mooie sfeer die dit opriep samen met onze producer Jared Sacks vast te leggen.

Xenia Jankovic

Briljante verlovingsmuziek

Wenen was in de vroege negentiende eeuw de belangrijkste muziekmetropool van Europa. En daarin speelde Franz Schubert nauwelijks een rol van betekenis. De vele muziek die wij nu van hem kennen en bewonderen was in Wenen destijds zo goed als onbekend. Ze klonk in een kleine kring van trouwe vrienden en familieleden en werd daar enthousiast ontvangen. Schubert zelf vormde meestal het middelpunt achter de vleugel. Ook jurist Josef von Spaun behoorde tot Schuberts kring, hij was Schuberts oudste vriend en schoolkameraad. Toen Spaun zich verloofde, kwam Schu-

bert met zijn *Tweede pianotrio in Es opus 100* voor de dag en liet het uitvoeren bij Spauns verlovingsfeest in januari 1828.

Het was een van de laatste composities die Schubert voltooide, in november 1827, en ook een van de weinige van zijn late werken die hij voor zijn dood nog hoorde uitvoeren. Op Spauns verlovingsfeest waren de musici pianist Carl Maria von Bocklet, violist Ignaz Schuppanzigh en cellist Josef Linke. Net als het andere Pianotrio (opus 99) van Schubert is dit werk met zijn bijna vijftig minuten speelduur langer dan de meeste pianotrio's van die tijd. Het lijkt erop dat Schubert acht maanden na de dood van zijn bewonderde en gevreesde stadgenoot Ludwig van Beethoven met een werk van belang voor de dag wilde komen. Het *Pianotrio in Es opus 100* neemt dan ook een speciale plaats in in zijn oeuvre, en is duidelijk door Beethoven beïnvloed. Het stond niet alleen op het programma van het enige openbare concert met Schuberts muziek tijdens zijn leven, het was ook de eerste compositie van hem die werd gepubliceerd door een buitenlandse uitgever, Probst in Leipzig. De publicatie werd vertraagd en toen de exemplaren die Schubert had aangevraagd eindelijk arriveerden, was de componist al dood.

Het eerste deel begint gedecideerd en trekt onmiddellijk de aandacht met zijn eerste dramatisch getinte thema, verderop afgelost door een lyrisch tweede thema in de cello. De twee thema's komen tot avontuurlijke ontwikkelingen in ver verwijderde toonsoorten. De melodie van het langzame tweede deel in c-klein was zoals Schuberts kameraad Leopold von Sonnleithner later rapporteerde een Zweeds volkslied, getiteld 'Se solen sjunker' (De zon is onder). In het levendige Scherzo speelt zich naar het voorbeeld van Haydn een canon af tussen viool, cello en piano. Het slotdeel wordt ingeleid door een verleidelijk dansante melodie in de piano. Te midden van de kleurrijke ontwikkelingen van dit deel klinken regelmatig echo's aan de melodie van het langzame deel. Natuurlijk mondt deze bijzondere verlovingsmuziek uit in een briljante afsluiting.

Xenia Jankovic during recording session (photo Channel Classics)

Afgedankt en herontdekt

Het oeuvre van Franz Schubert kent werken die we altijd horen, zoals het *Fo-rellenkwintet* of het *Ave Maria*, en weer andere die haast nooit te horen zijn. Ook wanneer men focust op alleen Schuberts kamermuziek stuit men op zulke extremen. Van alle vijftien strijkkwartetten is *Der Tod und das Mädchen* het meest gespeelde. Andere kwartetten zijn weer ware stiefkinderen. Verder klinkt met een zekere regelmaat het prachtige *Strijkkwintet in C* en iets minder vaak de twee *Pianotrio's*. Op deze cd komt een grote zeldzaamheid van Schubert tot klinken, de *Notturmo in Es opus post.148 D897* voor viool, cello en piano. Net als veel andere kamermuziek werd dit stuk waarschijnlijk ten doop gehouden in de vriendenkring of bij Schubert thuis, waarbij Schubert zelf piano speelde, zijn broer Ignaz of Ferdinand viool en vader Schubert cello. Het stuk heeft bij de familie Schubert op de lessenaars gestaan als *Adagio in Es*. Uit Schuberts nalatenschap viste de uitgever Diabelli het in 1844 op en gaf het uit onder de fantasienaam *Notturmo*. Inmiddels weten we dat het een door Schubert zelf afgekeurd tweede deel voor het *Pianotrio in Es opus 100* betreft. In de melodieën en de modulaties is Schuberts voor de negentiende eeuw baanbrekende stijl duidelijk te herkennen.

Clemens Romijn

SCHUBERT PIANOTRIOS

Seit meiner Jugend gehören Franz Schuberts Klaviertrios zu meinen absoluten Lieblingstücken. Als Jugendliche hörte ich sehr gerne die Einspielungen dieser Trios mit dem Cellisten Pablo Casals, die auf seinem Festival in Prades oder noch früher entstanden waren.

Was mich an Schuberts Trios so berührt, sind einerseits die intimen Gespräche zwischen den drei Instrumenten, die sich um so tiefe Gefühle wie Einsamkeit, Liebe, Glück, Angst, Geheimnis des Todes und viele andere ranken – andererseits ihre symphonische Dimension: ihre Fülle an Melodien, Charakteren und Stimmungen sowie ihre beeindruckende Dauer von mehr als 45 Minuten. Schuberts notierte Dynamik im Es-Dur-Trio ist ebenfalls extrem und reicht vom piano pianissimo bis zum forte fortissimo.

Als Klaviertrio reizte es uns, diese verschiedenen Dimensionen, Charaktere, Klangfarben, Dynamiken, Stimmungen und Atmosphären zu erforschen. Als Hamlet Trio hatten wir dieses Werk schon mehrmals auf modernen Instrumenten im Konzert gespielt. Doch seit dem Moment vor einigen Jahren, als wir es im Studio von Edwin Beunk auf einem Fortepiano aus Schuberts Zeit, mit Darmsaiten auf unseren Instrumenten und klassischen Bögen gespielt haben, konnte ich es kaum erwarten, mich intensiver mit dem historischen Instrumentarium zu beschäftigen und die Trios zusammen mit Jared Sacks, unserem Produzenten, in dieser wunderbaren Atmosphäre aufzunehmen.

Xenia Jankovic

Grandiose Verlobungsmusik

Wien war im frühen 19. Jahrhundert die wichtigste Musikmetropole Europas. Franz Schubert spielte dort jedoch nur eine untergeordnete Rolle. Die vielen Werke, die wir heute von ihm kennen und bewundern,

Piano technician Sjoerd Heijda (photo Channel Classics)

waren der Öffentlichkeit damals so gut wie unbekannt. Sie wurden in einem kleinen Kreis von treuen Freunden und Familienmitgliedern zu Gehör gebracht und dort begeistert aufgenommen. Schubert saß in der Regel selbst am Flügel und war der Mittelpunkt der Gesellschaft. Auch der Jurist Joseph von Spaun gehörte zu Schuberts Kreis; er war Schuberts ältester Freund und Schulkamerad. Als sich Spaun verlobte, schrieb Schubert sein *zweites Klaviertrio in Es-Dur op. 100* und ließ es im Januar 1828 auf Spauns Verlobungsfeier spielen.

Als eine seiner letzten Kompositionen vollendete Schubert das Trio im November 1827, und es ist auch eines der wenigen Spätwerke, die er noch vor seinem Tod selbst aufführte. Die Musiker auf Spauns Verlobungsfeier waren der Pianist Carl Maria von Bocklet, der Geiger Ignaz Schuppanzigh und der Cellist Joseph Linke. Wie auch Schuberts erstes Klaviertrio op. 99 ist dieses Werk mit seiner fast fünfzigminütigen Spieldauer länger als die meisten Klaviertrios der damaligen Zeit. Es wirkt, als hätte sich Schubert, nachdem acht Monate zuvor der von ihm so bewunderte und gefürchtete Ludwig van Beethoven in Wien verstorben war, mit einem Werk von Bedeutung hervortun wollen. Das *Klaviertrio in Es-Dur op. 100* nimmt dann auch einen besonderen Platz in seinem Schaffen ein und ist merklich von Beethoven beeinflusst. Es stand nicht nur auf dem Programm des einzigen öffentlichen Konzerts mit Schuberts Musik zu seinen Lebzeiten, es war auch seine erste Komposition, die von einem ausländischen Verleger, Probst in Leipzig, veröffentlicht wurde. Die Veröffentlichung verzögerte sich jedoch, und als die von Schubert angeforderten Exemplare schließlich eintrafen, war der Komponist bereits tot.

Der erste Satz beginnt voller Entschlossenheit und zieht mit seinem dramatischen ersten Thema sofort alle Aufmerksamkeit auf sich. Das lyrische zweite Thema wird vom Cello vorgestellt. Beide Themen modulieren in weit entlegene Tonarten. Wie Schuberts Freund Leopold von Sonnleithner

später berichtete, geht die Melodie des langsamen zweiten Satzes in c-Moll auf ein schwedisches Volkslied mit dem Titel *Se solen sjunker* (Sich‘ die Sonne untergehen) zurück. Im lebhaften Scherzo entspinnt sich nach dem Vorbild Haydns ein Kanon zwischen den Streichern und dem Klavier. Der letzte Satz beginnt mit einer wundervoll tänzerischen Melodie im Klavier. Im ganzen Finale tauchen immer wieder Anklänge an das Thema des langsamen Satzes auf. Am Ende dieser grandiosen Verlobungsmusik steht natürlich eine brillante Coda.

Unpopulär und wiederentdeckt

Einige von Franz Schuberts Werken sind sehr häufig zu hören, etwa das *Forellenquintett* oder das *Ave Maria*, andere hingegen nur selten. Auch wenn man nur seine Kammermusik betrachtet, fallen solche Extreme auf. So wird von den fünfzehn Streichquartetten *Der Tod und das Mädchen* am häufigsten gespielt, während andere Quartette echte Stiefkinder sind. Auch das schöne *Streichquintett in C-Dur* ist mit einer gewissen Regelmäßigkeit zu hören, etwas seltener die beiden Klaviertrios. Eine echte Rarität ist hingegen Schuberts *Notturmo in Es-Dur* op. posth. 148 (D 897) für Violine, Cello und Klavier. Wie viele andere Kammermusikwerke wurde vermutlich auch dieses Stück im Freundeskreis oder zu Hause bei Schubert uraufgeführt, wobei Schubert selbst Klavier spielte, sein Bruder Ignaz oder Ferdinand Violine und Vater Schubert Cello. Damals hieß es bloß *Adagio in Es-Dur*; erst als der Verleger Diabelli es 1844 in Schuberts Nachlass fand, veröffentlichte er es unter dem Titel *Notturmo*. Heute wissen wir, dass es sich um einen zweiten Satz für *das Klaviertrio in Es-Dur* op. 100 handelt, den Schubert jedoch verwarf. Sein für das 19. Jahrhundert bahnbrechender Stil ist in den Melodien und Modulationen deutlich erkennbar.

Clemens Romijn

CCS 39117

BEETHOVEN – OPUS 70 & 121

“They make a wonderful complementary pair, especially as played so vividly by the period-instrument Hamlet Piano Trio.” THE SUNDAY TIMES

“These three refined musicians play Beethoven’s two trios with gut strings, classical bows and an 1835 piano – it’s an atmospheric mix. (...) They capture the benevolent melancholy. (...)” BBC MUSIC MAGAZINE

CCS 36415

MENDELSSOHN – OPUS 49 & 66

“Another month, another Mendelssohn trios disc. This new one from the Hamlet Trio, a group just four years old, boasts performances that shine with confidence and immediacy, and Paolo Giacometti plays a fine 1837 Erard piano. Good things abound: in the D minor First Trio the second movement’s tempo is spot-on, and the piano’s opening soliloquy persuasively done, while the scherzo sizzles without losing sight of an underlying elegance. The opening Allegro energico of the C minor, too, is certainly not short on fire. (...)” GRAMOPHONE

“Giacometti has amazing technique (...) musical and compelling (...) the sound is as good as the performances(...)” AMERICAN RECORD GUIDE

“What the mellow sounding Erard piano brings to the table is clarity, especially to Mendelssohn’s writing at the lower end of the spectrum which here never sounds heavy or too full. (...) The passion and tempestuous character of these compositions is realized to the full, yet these artists are meltingly expressive in the two glorious slow movements, never short changing the music’s abundant lyricism. (...) the sound quality is beautifully balanced and marvelously lifelike (...)” HRAUDIO.NET

Production

Channel Classics Records

Producer

Jared Sacks

Recording engineer, editing, mastering

Jared Sacks

Cover design

Ad van der Kouwe, Manifesta Rotterdam

Cover photos

Carla van de Puttelaar

Piano technician

Sjoerd Heijda

Liner notes

Clemens Romijn

Translations

Stephen Taylor, Anne Habermann

Recording location

MCO, Studio 1, Hilversum

Recording date

November 2018

Instrument

Conrad Graf, Vienna ca. 1826

(Edwin Beunk Collection)

*Technical information***Microphones**

Bruel & Kjaer 4006, Schoeps

Digital converter

Horus/Merging Technologies (DSD256)

Editing software

Pyramix Workstation / Merging

Technologies

Cables

Van den Hul*

Mixing board

Rens Heijnis, custom design

*Mastering Room***Speakers**

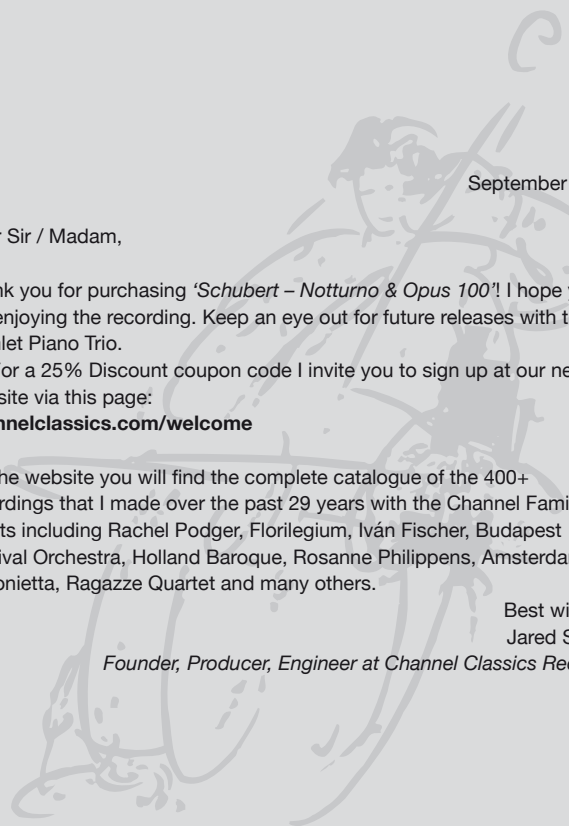
Grimm LS1s-dmf

Cables*

Van den Hul

*exclusive use of Van den Hul 3T cables

www.channelclassics.com

September 2019

Dear Sir / Madam,

Thank you for purchasing '*Schubert – Notturmo & Opus 100*'! I hope you are enjoying the recording. Keep an eye out for future releases with the Hamlet Piano Trio.

For a 25% Discount coupon code I invite you to sign up at our new website via this page:

channelclassics.com/welcome

On the website you will find the complete catalogue of the 400+ recordings that I made over the past 29 years with the Channel Family of Artists including Rachel Podger, Florilegium, Iván Fischer, Budapest Festival Orchestra, Holland Baroque, Rosanne Philippens, Amsterdam Sinfonietta, Ragazze Quartet and many others.

Best wishes,
Jared Sacks

Founder, Producer, Engineer at Channel Classics Records

PAOLO GIACOMETTI *piano* CANDIDA THOMPSON *violin* XENIA JANKOVIC *cello*

HAMLET PIANO TRIO

FRANZ SCHUBERT (1797-1828)

- 1 *Adagio in E-flat major Op. posth. 148*
D. 897 'Notturmo' (1827) 4:23

*Trio No. 2 in E-flat major for piano, violin,
and violoncello, D. 929, op. 100 (1827)*

- 2 Allegro 15:12
3 Andante con moto 8:43
4 Scherzando: Allegro moderato 6:24
5 Allegro moderato 19:08
(complete original version)

Total time 58:29

Fortepiano: Conrad Graf, Vienna ca. 1826 (Edwin Beunk Collection)